

Tuottavuuskehityksen arviointi vuonna 2025 osana kasvun ja talouden hallintaohjelmaa 2025 - 2034

Kunnanhallitus 15.06.2026
171/02.02.02/2025

Valmistelija

Ora Kari, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Perustelut

Valtuusto päätti kokouksessaan 8.9.2025 § 158 Kasvun ja talouden hallintaohjelma 2025 - 2034 arvioinnin yhteydessä tuottavuuden mittaamisesta. Tuottavuuden mittaaminen päätettiin toteuttaa tilinpäätöstilanteessa 2025 mittareilla, joista on saatavissa kuntatasoiset tiedot luotettavasti. Ensimmäinen mittaaminen päätettiin suorittaa 2025 tilinpäätöstiedoin, jota verrataan vuoden 2024 tilinpäätöstietoihin.

Tuottavuuden parantaminen on osa talouden tasapainotusta. Tuottavuustoimenpiteillä tavoitellaan yleistä kustannustasoa hitaampaa nettomenojen kasvua. Tuusulan tuottavuuden mittaaminen on tarkoitus käynnistää alkuvaiheessa kuntatasoisilla mittareilla. Mittaaminen tehdään kunnan tilinpäätöstiedoilla sekä neljännesvuosittain valtionhallintoon toimitetuilla taloustiedoilla sekä relevanteilla mittaritiedoilla.

Kuntatason mittareiksi hyväksyttiin seuraavat mittarit:

- Käyttökustannukset, euroa/asukas
- Työvoimakustannukset, euroa/asukas
- Palveluhankinnat, euroa/asukas
- Nettomenot, euroa/asukas
- Tilatehokkuus, htm2/asukas
- Sairauspoissaolot, %

Mittarien perustelut

Käyttökustannukset (toimintamenot ja suunnitelman mukaiset poistot) kertovat kunnan tai muun laskentakohteen toimintaansa tarvitsemien tuotannon tekijöiden kokonaiskustannukset. Käyttökustannukset kuvaavat kuntatason tuottavuuden analysoinnissa panosten kokonaismäärää, joka suhteutetaan kunnan asukasmäärään. Asukasmäärä kuvaa kuntatason tuottavuuslaskennassa tuotosta ja sen muutos kertoo palvelujen kysynnän volyymin muutoksesta.

Työvoimakustannukset-mittari kuvaa kunnan henkilöstöpanostuksen määrää asukasta kohden. Mittari suhteuttaa henkilöstö- ja työvoimavuokrauksen kustannukset asukasmäärään. Työvoimakustannukset edustavat suurinta resurssipanosta tuottavuuden näkökulmasta.

Palveluhankinnat-mittariin lasketaan ulkoiset palvelujen hankinnat, josta työvoiman vuokrauskustannukset on poistettu. Mittari suhteuttaa palveluhankintojen kustannukset asukasmäärään, mikä kuvaa ulkoa hankittavien panostusten määrää asukasta kohden.

Nettomenot eli toimintakate kertoo toimintatulojen ja -menojen erotuksena siitä, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Mittari suhteuttaa nettomenot asukasmäärään.

Tilatehokkuus-mittarissa kunnan palvelutoiminnassa olevien toimitilojen huoneistoneiliöt suhteutetaan asukasmäärään. Toimitiloihin lasketaan kunnan omistamat ja vuokraamat tilat pois lukien liikelaitosten tilat. Mittarin kuvaaman suhdeluvun avulla on mahdollista vertailla kuntien palvelutuotannon käytössä olevan toimitilojen määrää suhteessa palvelujen kysyntään. Työvoimakustannuksiin / henkilöresursseihin liittyen voisi tietenkin mitata myös sairaspoissaoloja.

Sairauspoissaolot-mittari kuvaa sairauspoissaolojen osuutta työajasta. Työaikatiedon ja poissaolojen osuuden seuranta tukee henkilöstöressurssien oikeaa mitoittamista ja kohdentamista. Mittari lasketaan sairauspoissaolojen prosentiosuutena säännöllisestä teoreettisesta työajasta.

Tuottavuustulokset

Tuottavuus on kaikilla mittareilla mitattuna heikentynyt vuodesta 2024.

Taulukko: Tuottavuus

Mittari	2024	2025	Muutos	Muutos %	Tuottavuus
Käyttökustannukset / asukas	4 186	4 351	165	3,9 %	Heikkenee
Työvoimakustannukset / asukas	2 165	2 242	77	3,6 %	Heikkenee
Palveluhankinnat / asukas	939	965	26	2,8 %	Heikkenee
Nettomenot / asukas	2 623	3 799	1 176	44,9 %	Heikkenee
Tilatehokkuus htm2 per asukas	4,1	4,4	0,3	7,5 %	Heikkenee
Sairauspoissaolot %	3,9 %	4,2 %	0,3 %	7,7 %	Heikkenee

Tuottavuuden mittaaminen vuonna 2026

Valtuuston päätöksessä 8.9.2025 § 158 todettiin, että kunnan tiedolla johtamisen alustan kehittämisen edetessä vuoden 2026 alusta lähtien mittaaminen toteutetaan neljännesvuosittain. Mittaamiseen käytetään kunnan valtionkonttoriin toimittamia taloustietoja. Tiedolla johtamisen alustatyö on vaiheessa, jossa talous- ja henkilöstötietojen arviointia ja validointia tehdään testikäyttäjien toimesta. Tässä syystä tuottavuuden neljännesvuosiarviota ei ole tehty alkuvuonna 2026. Tiedolla johtamisen alustatyön ja Power-BI ratkaisun lanseeraus ajoittuu syksyyn.

Hallintosäännön 46 §:n 2. mom. mukaan kunnanhallitus ja johtokunta raportoivat talousarvion toteutumisesta valtuustolle osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi vuoden 2025 tuottavuustulokset;

- ehdottaa valtuustolle, että valtuusto päättää merkitä tiedoksi vuoden 2025 tuottavuustulokset.

Päätös